

ACC. N:R M. 16393:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Lhåne* Upptecknare: *Thore Brogårdh, Hallaryd*
Härad: *Ö Gånge* Berättare: *A. F. Bengtsson, Hästveda*
Socken: *Osby* Berättarens yrke: *predikant*
Uppteckningsår: ¹⁹⁵⁸ *1959* Född år *1882* i *Osby*

Offerdammar. s. 1.
Stenar, m. m. s. 1.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16393:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

1
Recept

beträffande offerdammarna och Källedal, i Osby kan jag förtälja följande: De på Källedal liggande offerdammarna har stampad lera i botten, och mäter de c:a 30x10 meter. Strax i närheten av källan låg det förr en stor flat stenhäll, som var rittecknad med inhuggna "figurer". Enligt ögonvittnet Ingemans-Sven, sönderkilades stenen av honom omkring 1870 på order av dåvarande jordägaren Jöns Persson (f. 1/1 1814 i Fjälle, död 28/4 1892), som glömtvis ej hade den ringaste aning om stenens historiska värde. Stenen användes till grunden för det nuvarande huset nr 3,48 Osby, där alltså vissa runmärkta stenar bör finnas, och även på sin tid har synts. En liknande sten lär ha funnits nere vid Osbysjön, vilken även sönderlogs och användes på sin tid till vägmakadam. I samband med utbyggnaden av Källedals kvarndam 1903, hittade man c:a 60 cm. under markytan en ring med jämna stora stenar. Jag var ju på den tiden hemma hos far (nämndeman Sven Bengtson Källedal), och vi an såg det var märkligt. Vid ett annat tillfälle var jag i färd med att kruga havre, då skönk spettet rakt ner genom marken i ett tomrum. Då jag fick upp det igen var spetsen försedd med stoff av glänsande metall. Då jag var och plöjde på åkern, väster om nuvarande fastigheten Osby 3,48, gick plojen ofta över en stor stenhäll, och av ljudet att döma, fanns här troligen ett större tomrum.

Anm: Då upptecknaren har gjort vissa iakttagelser på platsen, kan jag endast bekräfta att Källedal gömmer på många fornlämningar. Stenxor o.d. har hittats där, och vid en senare grävning påträffades i meter under markytan ett stort antal ihoplagda klenare träd, ihopsatta som en vägg ytterligare ner i jorden. Tyvärr fylldes detta igen innan jag kom till platsen. Platsen är dock markerad.

12/10-59